

TWEE HARTEN, ÉÉN DROOM

‘Vertelsel over migratie in Europa’

Fred Sanders

Fred Sanders (Utrecht 1956) opgegroeid in den Helder en woonachtig in Wormer, is publicist, maatschappelijk actief en wetenschapper met een bijzondere passie voor de klimaatverandering en onze weerbaarheid. Hij is levensgenieter alsmede wandelaar en wereldreiziger waarbij hij zijn ervaringen, onderzoek en de verhalen die hij hoort in zijn romans verwerkt.

Copyright © 2025 Fred Sanders

ISBN: 9789465129693

Omslag ontwerp: Irina Chepik,
Schilderij van 'Kolksluis in Amsterdam'

Van Fred Sanders verschenen eerder:

- * 'Lijk in het Trilveen' (2020) ISBN: 9789464053791
- * 'Cacaogeheim aan de Zaan' (2021) ISBN: 9789464353716
- * 'Zwarte rijst in de polder' (2022) ISBN: 9789464652802.
- * 'UITDAM' (2023) ISBN: 9789464809411
- * Onderwaterjurk (2024): ISBN: 9789464920642

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de schrijver.

Op de golven van hoop

Zij, Eritrees, hij, Burundees,
Twee harten, zoekend naar vrede en vrees.
Op een boot vol dromen, naar een nieuw bestaan,
Ontmoetten hun blikken, een liefde ontstaan.

De zee was ruw, de toekomst onzeker,
In elkaars armen voelden ze zich zeker.
Tot de boot brak, en de golven hen scheidden,
Een pijnlijk afscheid voor hun beiden.

Hij zwierf door Europa, haar naam op zijn lip,
Zijn hart gebroken, zijn leven in een diepe dip.
Zij, in Amsterdam, gevangen in het kwaad,
Opgesloten, ze wist zich geen raad.

Hun liefde is sterk, en de hoop op beter mag er zijn,
Hij vond haar spoor, in een bordeel, vol pijn.
Met tranen in zijn ogen, haalde hij haar daar vandaan,
Een nieuwe start, samen, hij laat haar nooit meer gaan.

Van Afrika naar Europa, een lange en zware tocht,
Liefde overwon omdat hij haar onvermoeibaar zocht.
Eindelijk in elkaars armen, vonden ze hun rust,
Een tweede kans, een nieuwe toekomst die hun kust.

Door Fred Sanders ondersteunt door Google Gemini AI,
17 augustus 2024

1. De oversteek

Haar hart staat stil van de kou maar haar gedachten vliegen als een rollercoaster alle kanten op. Ze wil dit overleven en dus moet ze zwemmen. Daarnet zat ze nog op de rand van de rubberboot omdat de moeders met kinderen en de oudere mannen in het midden hun plaats aangewezen hadden gekregen. Zij een jonge vrouw was aan de rand geplaatst en toen ging het mis. De grote rubberboot vloog over het water en beukte tegen de golven van de Middellandse zee aan, al urenlang. Ze telde meer dan veertig vluchtelingen in de boot en allemaal zagen ze groen en geel van deze onstuimige oversteek van Afrika naar Europa. Ze komen weet ze van die paar vluchtige contacten uit heel verschillende landen, maar allemaal zijn ze van het zuiden van de Sahara. Een aantal die wat rechts van haar zitten komen uit het westelijk deel van Afrika, uit Gambia, Senegal, Mali en Nigeria. Voor in de boot zitten bij elkaar gekropen de meeste vluchtelingen uit de landen ten oosten van de woestijn, uit Egypte, Syrië en nog verder weg uit Azië. Aan de andere kant van de boot zitten vooral die komen uit het zuidoosten van Afrika, uit Soedan, Ethiopië, Somalië en Eritrea waar zij vandaan komt. De oversteek naar Malta zou een milde makkelijke vaartocht worden, was hun verteld. Toch waren ze al gauw allemaal kletsnat en doorweekt van het opspattende water. Door het lawaai van de motoren heen hoorde ze de kinderen huilen en schreeuwen. Aan de gezichten van de moeders en de mannen kon ze zien dat ze totaal in paniek waren, niemand had dit verwacht. Door de golven kon ze amper om zich heen kijken, alleen heel af en toe zag ze Alian die ze tijdens haar reis had ontmoet, rechts van haar bij de motoren zitten. Hij was twee maanden geleden gevlucht uit Burundi, iets vanwege de invloed van de klimaatverandering in zijn land. Ze had hem na haar oversteek door de Sahara ontmoet in Al-Kufrah in Libië. Het klikte meteen en als ze eerlijk was, dan had ze nog nooit zo een charmante man ontmoet. Ze trokken nu al een paar weken met elkaar op en voor haar gevoel was de klik wederzijds. Hij had haar gezegd, vlak voordat ze aan boord gingen, een zwemvest te regelen omdat ze hem had bekend dat ze niet zo een goede

zwemmer was. Van haar allerlaatste geld had ze van de schipper nog snel dat zwemvest gekocht, een vies en oud geel vest met grote letters LIBIA erop, en dat was nu haar redding aan het worden, want midden in de nacht, nu misschien nog maar een half uur geleden, hadden ze een harde knal gehoord. Meteen werd duidelijk dat de boot tegen iets hards was aangevaren. De luchtbuis aan de rechterkant van de boot was lek geslagen, die liep leeg dat kon je meteen zien. Dat dit gebeurde voelde echt heel vreemd, omdat ze nog maar even geleden recht vooruit voor het eerst de verlichte kust van Malta hadden zien opdagen. Niet dat de boot direct zonk maar er kwam wel al meteen water naar binnen. De kinderen en de oude mensen gilden in paniek door elkaar heen. Daar hoorde Saba weinig meer van doordat ze door de klap direct al in het water was terecht gekomen, in het ijskoude water. Haar lichaam trok samen en even, wel meer dan even, lag ze als bevroren in de zee. Naar adem moest ze happen omdat de golven over haar heen sloegen. Hier op de Middellandse zee waren de golven vast niet zo hoog als in de oceaan, maar hoog zat om haar steeds weer kopje onder te duwen. Gelukkig had ze haar zwemvest aan, goed vastgetrokken om haar lichaam heen. Daardoor bleef ze drijven en had ze dat beetje tijd om bij zinnen te komen. Ze drijft wel in een zwarte wereld, het is ergens vroeg in de ochtend maar om haar heen is het nog nacht. De maan hangt verscholen achter de wolken en laat zich af en toe zien en schijnt dan schraal over de zee heen. Dan nog ziet ze weinig doordat de golven continue over haar heen slaan. Ze moet naar het noorden en probeert ondanks de pijn en de kou te bedenken waar dat is. Dan ziet ze dat de horizon rechts van haar iets lichter is dan de andere kant.

Daar begint het licht te worden, denk ze, daar moet het oosten zijn. Dus ik zwem de goede kant op. Hoever het naar Malta is dat weet ze niet. Vlak voor de klap heeft ze de lichten van de kust gezien, dus het moet lukken om er naartoe te zwemmen. Ze kan ook verdwalen bedenkt ze zich, want Malta is maar een klein eiland in deze grote zee. Paniek zal haar niet helpen, dus ze moet zwemmen. Ze weet dat haar kans om dit te overleven klein is, dus ze moet zwemmen omdat haar leven ervan afhangt. Dus probeert

ze te zwemmen, drijvend in het zwemvest met steeds weer golven over haar heen. Ze heeft geen idee of ze vooruitkomt, maar ze heeft geen keuze. Dus telt ze de slagen en zwemt door, ze wil dit en ze wil dit overleven.

Hoe had ze ook zo dom en goedgegelovig kunnen zijn, door zich te laten ompraten om in deze rubberboot te stappen. Veel keuze had ze natuurlijk niet gehad. Ze had al een lange reis achter de rug, ze moest door en ze was zo goed als door haar geld heen. De kunststofboten waren gewoon te duur voor haar en die zaten terwijl ze twijfelde en zocht naar een oplossing ook al helemaal vol. Dus stapte ze met Alian in de grootste rubberboot. Het was eigenlijk meer een grote matras met rondom een met lucht gevulde kunststofbuis. Ongelofelijk hoeveel mensen er in deze boot werden geduwd. Allemaal hadden ze al betaald, ze waren hun geld kwijt dus hadden ze geen keuze. Toch zoveel mensen in deze ene wankelende boot. Ze stapte samen met Alian in maar ruw werd hij bij de motoren geplaatst. Ze voelde zijn hand uit de hare glippen en voordat ze het wist waren de motoren gestart en voeren ze de zee op. Het eerste stuk waren er nog niet zoveel golven en daardoor deinde de matras rustig op en neer in een eindeloos ritme. Toen voelde ze pas hoe moe ze was. Moe van al die weken lopen en reizen door Afrika met te weinig eten en drinken. Het gebrek aan slaap en vooral de angsten die ze had opgelopen braken haar nu op. Uiteindelijk was ze bijna overal bang voor, voor oude en jonge mannen, voor bussen en terrein jeeps, voor eten en water. Steeds als haar wat werd aangeboden had ze weer geen keuze gehad en ze zag anderen er onderdoor gaan. Hoe velen had ze tijdens deze idiote reis niet achter zich moeten laten. Zoals die moeder met twee kleine meisjes uit Somalia waarvan de jongste door ondervoeding slap en ziek naar een ziekenhuis moest worden gebracht. Ook herinnert ze zich die oude man uit Soedan die al slecht liep en tijdens een overstek door een dicht bos de groep moest loslaten. Steeds als ze iemand had gevonden om een beetje steun bij te vinden werden ze door de barre omstandigheden of een plotselinge crisis uit elkaar geslagen. Dan stond ze er weer alleen voor. Als jonge vrouw was

dat niet makkelijk, dat was haar al meer dan duidelijk geworden. Ze had wat dat betreft geluk gehad dat ze in de overstapplaats Al-Kufrah Alian uit Burundi had ontmoet en dat hij daarna tijdens de doorsteek door de Sahara bij haar was gebleven. Alleen had ze die tocht nooit gered en elke keer als ze het niet meer zag zitten was daar zijn hand met een opbeurend woord.

Wat had haar toch behelst om met haar domme boze kop zo onvoorbereid van huis weg te lopen. Het was ook niet niks wat haar was overkomen, daar is ze van overtuigd. Ze voelde het ergens al weken in haar lijf, misschien wel al maandenlang voelde ze het aankomen. Er hing haar iets verschrikkelijks boven het hoofd en ze wist nog helemaal niet wat dat zou kunnen zijn. Ze werd bijna vijftien en ze was zover ze wist een voorbeeldige dochter, ze hielp in het huishouden, paste op haar jongere zusje en broer en ging elke dag naar school. Ze spijbelde niet en ook liep ze niet zoals veel andere meisjes achter elke jongen aan. Ze waren niet rijk maar haar vader verkocht stoffen op de markt en haar moeder werkte in het community centrum. Zo hadden ze thuis toch een redelijk inkomen en konden ze er een woning met drie slaapkamers en echte ramen met glas van bewonen. Dat alles gaf haar een beetje aanzien op school waardoor ze wat meer vrijheid kreeg en dus tot dat ene moment toe, haar scholing kon afmaken. Toen op die middag drie maanden geleden kwam toch dat moment, dat onverwachte moment dat haar hele leven overhoop zou gooien. Ze voelde het meteen toen haar zus vertelde dat ze bij haar moeder moest komen, in de slaapkamer. De slaapkamer was voor intieme gesprekken, als je daarheen werd geroepen, ja dan wist je dat je voor de bijl ging. Ze durfde haar moeder niet aan te kijken maar die nam haar handen en kneep waardoor ze wel moest, en ze zag een hard gezicht zoals ze dat van haar moeder niet kende. Ze zou moeten luisteren dat was de boodschap, dat zag ze meteen. Geen ruimte voor eigen interpretatie.

‘Je bent bijna vijftien’ opende haar moeder haar monoloog.

‘Het wordt tijd dat je klaar bent voor een huwelijkspartner’

‘Je vader en ik hadden al belangstellenden aan de deur verwacht, maar je bent te vrij en onzuiver, dat horen we in het

dorp. Je ziet er goed uit, veel mooier dan andere meisjes, en toch stel je ons teleur. Morgen komt de “exciseuse” om je te helpen, zorg dat je er klaar voor bent’ zei haar moeder met een monotone stem waarin ze geen enkel gevoel herkende.

Ze knikte en verstomd en verstijfd liep ze de kamer uit en de gang in.

Is dit haar moeder wel’, was de eerste gedachte die door haar heen schoot. Is dit haar moeder die haar liefdevol heeft opgevoed. Wil ze dit zelf of moet ze dit zeggen. Duizenden gedachten schoten op dat moment door haar hoofd.

Ze beleeft het weer nu ze eraan terugdenkt, intens aan dat moment terugdenkt. Ze houdt van haar moeder, van haar familie, van haar dorp, maar alles wat haar daar vasthield sloeg op dat moment kapot, vatte vuur en vlam. Nog nooit had ze zich zo alleen gevoeld.

Ze moet hier weg, dat is de eerste en enige gedachte die bij haar opkomt en deze gedachte is sterk, heel sterk ondanks dat het tegen haar natuur in gaat om met haar familie en haar stam te breken.

Ook moet ze tijd kopen en geen argwaan wekken. Ze moet snel denken, heel snel denken en ze moet weg, meteen weg. Ze weet wat dit betekent, ze wordt verminkt en uitgehuwelijkt, voor de rest van haar leven opgesloten. Ze zal gevoelloos worden en al die heerlijke gevoelens van de laatste maanden, die zomaar opkomen als ze een leuke jonge ziet, die zal ze verliezen. Dat wil ze niet, dat wil ze zeker niet en die overtuiging is heel sterk, die barst bij haar naar buiten en naar binnen, overweldigend. Dit wil ze voorkomen, ze moet direct in actie komen voordat het te laat is.

Vluchten zal niet helpen, vanaf nu wordt ze in de gaten gehouden. Ze moet een smoes verzinnen om weg te komen en dan vluchten. Zo vluchten dat ze nergens anders gaan zoeken of haar niet meer kunnen inhalen. Zo snel moet ze zijn. Ze denkt en denkt, en dan is er een plan. Het is er meteen alsof dit plan al jaren geleden ergens in haar hoofd is opgeborgen, want het is een helder plan uitgewerkt en duidelijk. Ze zal zeggen naar haar

vriendin Nadia te gaan, haar allerbeste vriendin, om het blijde nieuws meteen te vertellen. Ze zal vrolijk moeten kijken en moeten stralen. Achter het huis van Nadia is een truckers parking en daar rijden de grote vrachtwagens de hele dag af en aan. Ze moet gewoon een vriendelijk gezicht uitzoeken en zonder te vragen instappen en duiken, duiken zodat niemand haar ziet. Ze zal Nadia niets zeggen maar ze moet er wel naar binnen gaan, want ze zal worden gevolgd. Ze zal zeggen dat ze naar het toiletgebouw gaat en dan zal ze meteen doorlopen. Dat moet ze doen en nu meteen.

Ze staat op, haalt diep adem, probeert te ontspannen en probeert te glimlachen, niet te veel maar een beetje. Ze pakt haar paspoort en stopt al haar spaargeld in haar portemonnee. Langzaam loopt ze de huiskamer in en kijkt haar moeder open aan.

‘Dank u wel moeder’ zegt ze, ‘eindelijk ga ik een vrouw worden, u maakt me blij’, en ze kijkt blij, probeert op een natuurlijke wijze blij te kijken.

‘Naar Nadia ga ik’ zegt ze, ‘ik wil haar dit meteen vertellen, ze zal blij voor mij en voor ons zijn. Het neemt maar even en dan ben ik als we zo gaan eten alweer terug’.

Ze geeft haar moeder geen bedenktijd, trekt haar goede jas en haar meest stevige schoenen aan, en ze stapt naar buiten. Ze wil hollen, wegrennen, maar weet zich te beheersen en loopt rustig, met haar schouders naar beneden net alsof ze ontspannen is, naar het huis van haar vriendin aan de overkant. Iedereen kan haar zien en naar binnen zien gaan. Zover ze kan verzinnen doet ze echt niets verdacht.

‘Ik kom voor Nadia’ zegt ze tegen Nadia’s moeder die in de keuken staat, en ze loopt meteen door.

Ze kijkt om de hoek van Nadia’s kamer en ziet hoe haar vriendin aan haar werktafeltje zit, ze zit vast huiswerk te maken.

‘Ik kom praten ik heb goed nieuws’ zegt ze tegen haar vriendin, die verbaasd opkijkt met een wantrouwende blik, ze had blijkbaar iets anders verwacht.

Iedereen weet er blijkbaar van denkt ze, behalve ik en ik zag het ook niet aankomen. Ze geeft Nadia een kus en zegt,

‘Ik ben zo terug, ga nog even naar het toilet en dan vertel ik je alles’ en ze kijkt er zo blij en positief mogelijk bij.

Ook Nadia geeft ze geen moment om na te denken en om haar vast te houden. Met langzame tred terwijl ze wil hollen en rennen, loopt ze naar het toiletgebouw. Ze klappert met de deur en loopt erlangs, tussen twee woningen door naar de truckers parkeerplaats. In een milliseconde neemt ze de situatie op. Ze ziet daar vijf vrachtwagens staan, twee met de motor uit en drie met draaiende motoren. In de voorste truck zit een man op zijn mobiel een route in te typen. Ze moet het erop wagen dat deze trucker gaat vertrekken en ze spurt tussen de vrachtwagens door naar de deur voor de meerijder. Ze klopt en als de deur van binnen wordt losgedaan glipt ze naar binnen.

‘Rijden’, zegt ze, ‘ik moet hier weg’ en ze duikt onder het dashboard.

Zelden heeft ze iemand zo verbaasd zien kijken, maar de chauffeur schakelt en trekt op, ze rijden. Hij knikt, dat het goed is en ze voelt de hobbels in de weg sneller voorbijgaan als hij gas geeft. De chauffeur wijst naar de ruimte achter hem met een gordijntje ervoor en ze kruipt omhoog, tussen de voorstoelen heen en komt in een soort mini slaapkamer. Ze gaat op de matras liggen en probeert een beetje tot rust te komen. Echt lukken wil dat niet. Ze zal en moet kijken of ze op de weg zijn, van haar dorp vandaan. Ze duwt voorzichtig één van de gordijntjes opzij en kijkt de cabine in. De man kijkt haar aan maar heeft meteen ook weer alle aandacht voor de weg nodig. Ze herkent de weg, de bomen en de velden, de hutjes daar verder weg. Ze rijden weg van haar dorp, maar het zal niet lang duren voordat ze haar achterna komen, daar is ze zeker van. De pick-up truck van haar vader kan hun makkelijk inhalen en dan is haar vlucht voorbij. Dan komen ze bij de T-splitsing, rechtsaf naar Asmara de hoofdstad van haar land en linksaf is richting Soedan, daar moet ze heen, want ze weet wat ze wil. Ze weet het nog maar net, ze wil naar Europa want daar worden vrouwen beschermd tegen dat verschrikkelijke waar ze nu voor vlucht. De vrachtwagen gaat zoals ze had verwacht rechtsaf, al het verkeer hier gaat naar de hoofdstad. Na

een paar honderd meter klimt ze uit de slaappleats en wijst de chauffeur te stoppen.

‘Hier wil ik eruit’ zegt ze, ‘en als je vragen waar ik ben uitgestapt dan zeg je dat je al snel nadat we het dorp uitreden bent gestopt om me eruit te laten’ en ze stapt snel de vrachtwagen uit.

De chauffeur knikt, wenst haar goede reis en rijdt door, en zij, zij loopt snel van de weg af en verbergt zich achter een hoop stenen met wat bomen erbij. Ze telt de minuten en zoals ze verwachtte duurt het niet lang of de wagen van haar vader komt met hoge snelheid aanrijden en rijdt haar voorbij, helemaal voorbij.

Er komt een stilte over haar heen, ze is gevluht, ze is weg en ze gaan haar niet meer vinden. Verdriet komt boven en tranen schieten in haar ogen. Ze gaat een grote reis maken en ze zal haar ouders, haar zussen en broertje waarschijnlijk nooit meer zien. Haar toekomst vanaf nu is ongewis, misschien loopt het goed met haar af en vindt ze een lieve man, werk en mogelijk krijgt ze kinderen. Of ze raakt van het pad af en raakt daarmee nog verder van huis. Ze weet het niet, maar wat ze wel weet is dat dit haar keuze is en dat ze zal vechten om te slagen, opdat ook zij een toekomst heeft.

De situatie drukt op haar, zet haar aan het denken. Dacht ze nou echt dat ze bijzonder was, anders dan andere meisjes. Was ze er echt van overtuigd geweest dat zij, alleen zij aan het verplichte huwelijk en die verschrikkelijk ingreep kon ontsnappen? Of was het hoogmoed, dommigheid en vooral naïviteit. Al haar vriendinnen, ouder en jonger, waren het afgelopen jaar al van school gehaald en met een oudere man uitgehuwelijkt. Zo is nu eenmaal de gewoonte in haar land Eritrea. Laatst nog haar vriendin waar ze mee naar sport ging, zij woont nu bij een oude man, een erg oude man.

En ik, denkt ze en ze kijkt zichzelf in gedachte aan.

Ze denkt, dit gaat mij niet gebeuren, maar wat ben ik dom geweest.

Haar hele leven ligt door haar dommigheid nu plotseling overhoop. Ze had veel eerder moeten vluchten, goed voorbereid zodat ze meer kans op slagen had.

Ergens diep in haar gedachten heeft ze wel dat overtuigende gevoel dat ze een ander pad wil dan al haar vriendinnen. Misschien wilden die ook een ander pad, maar hebben ze zich eraan overgegeven. Allemaal omdat hun ouders het wilden en omdat ze trouw wilden zijn aan hun familie, aan de stam en hun cultuur. Dan is zij toch anders, dit zou ze daar niet voor over hebben. Dus het is gelopen zoals het gelopen is. Dit is haar nieuwe spoor, er is toch geen weg terug. Deze weg moet ze gaan.

Uren later loopt ze in het donker langs de weg terug naar de T-kruising omdat daar altijd wel een paar truckers bij het koffietentje geparkeerd staan. Ze krijgt ineens honger en dorst, ze heeft natuurlijk niets mee kunnen nemen. Daar was geen tijd voor. Toch houdt ze zich in en bekijkt de vrachtwagens één voor één. De middelste aan de zijkant tegen de weg aan, die heeft de motor draaien en heeft een open achterkant met zeilen afgesloten. Het is donker ze kan het erop wagen. Ze sluipt naar de vrachtwagen en knoopt het touw dat de zeilen bij elkaar houdt een stukje los en trekt zich omhoog naar binnen. Daar knoopt ze de touwen weer vast en tast om zich heen, allemaal zakken met rijst en andere voedingsmiddelen vindt ze er en ze gaat er tussenin zitten. Ze is net op tijd want bijna direct voelt ze dat de wagen vertrekt en vaart maakt. Nog even kijkt ze tussen de zeilen door of ze de goede kant opgaan. Ja ze rijden naar het westen, waar het land Soedan ligt en daarachter Libië, daar kan ze de zee oversteken heeft ze gehoord. Toch is ze boos en voelt zich losgerukt uit haar jonge leven. Ze kan nog niet bevatten wat haar is overkomen, verraden door haar moeder en door haar vader. Alles wat ze deed was voor niets. Ze was een lieve behulpzame dochter geweest, die hielp in huis en trouw naar school ging en goede resultaten behaalde. Nu blijkt alles schijn te zijn geweest. Het was een vreemd voorspel geweest om verminkt en verkocht te worden. Al haar vertrouwen is weg. Zo lang ze leeft heeft ze in een schijnwereld geleefd. De liefde die ze kreeg was berekend

eigenbelang. Ze wil nooit meer terug. Vanaf nu kiest ze voor zichzelf, ook al voelt ze zich nu al ontheemd. Ze mist haar broertje, haar vriendinnen en eigenlijk alles. Er is geen weg terug, ze heeft de goede keuze gemaakt en ze is onderweg.

De vrachtwagen rijdt en rijdt maar door, ze heeft honger en dorst en toch geeft ze zich aan de reis over. Haar plek tussen de zakken is niet heel hard maar ze wordt continue door elkaar geschud, zo slecht is de weg. Urenlang duurt de rit, ze begint te tijd te vergeten omdat ze steeds wegzakt in een soort vermoeide slaap. Ze voelt dat haar lichaam door het gebrek aan voedsel wordt uitgezet. Het is de allesoverheersende stress waardoor ze steeds weer wegzakt in een soort slaap van trance waaruit ze ook steeds weer wakker wordt. Misschien zijn de minuten wel uren, ze weet het niet, want elk gevoel voor tijd is verdwenen. Dan ineens schrikt ze wakker door het geluid van de zeilen die worden opengetrokken en direct kijkt ze in de verbaasde ogen van een man.

‘Kom eruit’ zegt hij en hij doet de laadklep omlaag om haar te helpen.

Aarzelend staat ze op, ze kan niemand vertrouwen en toch heeft ze zijn hulp nodig. Als ze uit de vrachtwagen springt vangt hij haar op en zet haar langzaam op de grond. Ze voelt zijn begeerte, hij hield haar net iets te lang vast en drukte haar net iets te hard tegen zich aan. Ze kan nergens heen, naar alle kanten ziet ze het vertrouwde beeld van de savanne, de kale grasvlakten met hier en daar een boom. Nu helaas kan ze niets en niemand vertrouwen, zelfs de savanne niet. Hij duwt haar in de cabine en geeft haar een fles water waar ze op aanvalt. Terwijl ze drinkt stapt hij in en geeft gas, ze rijden weer en ze hoeft zich niet af te vragen waar naartoe, er is maar één weg en die heeft geen afslagen. Rust geeft dat haar helaas niet, want ze voelt zijn wellustige aandacht. Dan gebeurt waarover ze voelde dat het ging gebeuren en ze eraan toe zou moeten geven. Zijn hand zoekt haar heen en meer. Ze wil dit niet, dit mag niet, maar alles is beter dan verminkt worden en worden opgesloten bij een oude man. Daarom laat ze dit toe en werkt aarzelend mee.

Ze ziet het als ruilhandel, haar reis tegen zijn behoefte.

Misschien moet ze meer tegenstribbelen maar ze is moe, daar te moe voor en ze heeft zijn vrachtwagen nodig. De uren en dagen van daarna is ze vergeten, net zoals ze haar maagdelijkheid is vergeten.

De grensovergang naar Soedan heeft ze ook alweer uren geleden achter zich gelaten, en nu, nu stopt hij bij een marktplein in een buitenwijk van Khartoem. Khartoem is de hoofdstad van Soedan waar de twee rivieren, de blauwe en witte Nijl, bij elkaar komen zo heeft ze op school geleerd. Als ze de cabinedeur opendoet duwt hij haar naar buiten, als afval dat je weggooit. Ze houdt haar hand op en kijkt hem aan. Hij kijkt verbaasd maar graait dan in zijn zak en gooit haar wat papiergeld toe. Ze raapt het op en keert zich om.

Ze gaf hem alles wat ze waard was en het was blijkbaar nog niet genoeg, denkt ze. Wel heeft ze eruit gehaald wat erin zat.

Het enige positieve is dat ze nog steeds op weg is en haar land heeft verlaten. Soedan weet ze van school is een gevaarlijk land waar het altijd oorlog is, maar ook zij is in oorlog, in oorlog met haar verleden en ze moet winnen. Daarom kijkt ze om zich heen en ziet de krioelende meute mensen die pratend, bellend dwars door elkaar lopend, van marktkraam naar marktkraam en ook van niets naar niets.

Al die mensen moeten eten en drinken, vooral drinken, in een land waar weinig groeit, is haar eerste gedachte.

Water, alles draait om water weet ze en daaraan is hier in haar wereld een chronisch tekort. Logisch dat je spanning en oorlogen krijgt, dat mensen het voor zichzelf beter proberen te krijgen ten koste van anderen. Dat krijg je bij tekort aan water en macht over water. Hier in Soedan hebben ze water, veel water van deze twee grote rivieren die hier bij Khartoem samen de Nijl gaan vormen. De macht over water corrumpeert en leidt tot strijd, onderlinge strijd over wie de macht vandaag heeft en wie morgen.'

In dit land, hier en nu, moet ze transport zien te regelen naar Libië en dan naar de kust om de oversteek te maken. Ze heeft de

verhalen wel gehoord over mensenhandelaren en over de mensen die daar misbruik van maken. Aan jonge vrouwen worden gouden paleizen verkocht maar het enige dat wordt verkocht zijn zijzelf.

Ze moet dus uitkijken, weet ze. Deze reis zal nooit zonder risico zijn. Daar heeft ze haar eerste ervaring al mee opgelopen. Eerst eten denk ze en dan voorzichtig informeren, contacten leggen en zakendoen. Het moet, het is de enige weg.

Het ging allemaal makkelijker dan ze had verwacht. Als jonge vrouw viel ze blijkbaar direct op. Diezelfde middag werd ze zoekend en slenterend door de stad door een jonge man op een plein aangesproken. Haar voorzichtige vragen aan een paar jonge meisjes, die ze her en der had aangesproken, hadden hun effect gehad. Als ze naar Libië vervoer zocht dan moest ze de volgende ochtend onder de "Victory bridge" aan de stadkant klaar staan. Daar moest ze dan wachten op een rode vrachtwagen met 500 dollar om te betalen. Ze moest zich niet melden bij hulporganisaties van de Verenigde Naties of het Rode Kruis, want die zouden haar naar vluchtelingenkampen brengen en daar kwam je nooit meer vandaan. Dat had ze gedaan en niemand die in de stad vreemd opkeek toen ze haar geld wilde wisselen voor dollars, en niemand die haar aansprak omdat ze als jong meisje in deze grote criminele stad toch al opviel. Ze was gewoon naar de brug gelopen, had daar onder een paar dozen geslapen en vroeg in de ochtend hoorde ze getoeter en daar stond de vrachtwagen klaar. Vanuit hoeken en gaten stroomden de jonge mensen en een paar ouderen toe. Ze had ze niet gezien, ze lagen blijkbaar net zoals zij verstopt onder een doos of achter een boom. Iedereen keek verbaasd maar eigenlijk had ze zich van de wagen geen voorstelling gemaakt. Dan kon het ook niet tegenvallen. Daarom stapte ze als eerste naar voren en werd ze door de mannen in de veewagen geholpen. Zitten was er niet bij, iedereen zou moeten staan. Stel je voor uren staan, dertienhonderd kilometer lang dwars door de woestijn over onverharde wegen. Wegen die normaal meer door kamelen dan door auto's werden gebruikt. Ze had geen keuze, er was gewoon geen weg terug. Uiteindelijk